

Исландия - обединител на Балканите*

Публикувана: Неделя, 4-ти Юли 2010, автор(и): [24 Часа](#)

В НАЧАЛОТО на 2009 г. финансовата криза в Исландия започна да освобождава исландското мислене от едно десетилетно табу - членството на страната в ЕС. Преди кризата исландците мислеха, че еврочленството ще ги направи по-бедни, но кризата ги убеди в обратното.

Тогава Атлантическият клуб, в който дългосрочното геополитическо планиране е на почит, алармира българското правителство да формулира своевременно и да отстои пред ЕС ясен национален интерес, свързан с исландската кандидатура, още докато тя беше мираж. За съжаление тогава това не се случи.

Днес исландската кандидатура от мираж стана факт. А българската подкрепа в ЕС се смята все още като че ли за природна даденост.

Но защо? Това е прекрасен момент България да стане инициатор за създаване на нов Балкански импулс в ЕС.

Точно затова зелената светлина на ЕС за Исландия трябва да бъде обвързана с премахването на редица ненужни STOP-ове и червени светофари за балканските страни. (Такива STOP-ове към ЕС са сложени пред повечето наши съседки - от Хърватия до Турция, по различни причини за всяка от тях).

Нещо повече, сега получаваме отличен повод за реализация на похвалната инициатива на нашия външен министър Николай Младенов в евроинтеграцията на Западните Балкани.

Най-напреднала в преговорите е, разбира се, Хърватия. Онова, което една страна-кандидат мечтае повече и от самото членство е яснота за датата на членството. (Знам го от личен и изстрадан опит по преговорите за нашата дата - 1 януари 2007 г., извоювана в края на 2002г.)

Сега кандидатурата на Исландия създава среда, в която ЕС най-сетне може да бъде окуражен от България (и други балкански и европейски играчи) да погледне по-отговорно към Хърватия, като ѝ предложи заветната дада за членство. Това е важно както за равномерното развитие на ЕС на юг и на север, така и за приглушаване на двойния стандарт, традиционно прилаган от ЕС към юга.

Известно е, че Балканите никога не са били галеното дете на Европа и са получавали след повече труд и повече време онова, което за други европейски страни се е смятало за привилегия по рождение.

Една от причините е, че на Балканския полуостров за разлика от Скандинавския солидарността е далеч под санитарния праг. Но в момент като сегашния балканските страни могат да си подадат ръка в името на общото бъдеще, което е по-добро от горчивото минало.

Време е да покажем, че думата БАЛКАНИЗАЦИЯ в европейския речник може да бъде тълкувана като символ на регионално сътрудничество и инстинктивна взаимна подкрепа.

Имаме нужда от Балканска евроатлантическа харта, жалонираща пътя на всяка една от балканските страни - през НАТО към ЕС. На Балканите все още има нерешени двустранни диспути, които са прът в колелото на прогреса. Но има много, което може да постигнем независимо от тях, за да намерим най-малкия общ знаменател на общобалканското единодействие.

А иначе ЕС само би спечелил от интелекта и изобретателността на исландците. И тъй като вулканът Еяфялайокутл така или иначе тормози цяла Европа, по-добре ще е ЕС и нашият комисар да имат юрисдикция над него.

СОЛОМОН ПАСИ

ПРЕЗИДЕНТ НА АТЛАНТИЧЕСКИЯ КЛУБ

* Заглавието е на редакцията.